

Předmluva	XIII		
1 Preklinická část	1		
1.1 Základní charakteristiky nádorových onemocnění (<i>Zdeněk Kleibl</i>)	1		
1.2 Poruchy genomu způsobující nádorová onemocnění (<i>Zdeněk Kleibl</i>)	5		
1.2.1 Typy a příčiny poškození genomové DNA	5		
1.2.2 DNA reparační pochody	9		
1.2.3 Epigenetické změny	17		
1.2.4 Analýza alterací DNA	18		
1.3 Poruchy proliferace nádorových buněk (<i>Zdeněk Kleibl</i>)	21		
1.3.1 Buněčný cyklus a jeho poruchy	21		
1.3.2 Apoptóza a její poruchy	29		
1.3.3 Protein P53: společné řízení apoptózy, buněčného cyklu a senescence	33		
1.3.4 Poruchy mitogenní signalizace	36		
1.4 Změny v nádorovém mikroprostředí (<i>Zdeněk Kleibl</i>)	48		
1.4.1 Změny metabolické aktivity a angiogeneze v nádorovém ložisku	49		
1.5 Molekulárněgenetické alterace u hematologických malignit (<i>Ondřej Havránek</i>)	51		
1.6 Epidemiologie nádorů (<i>Ladislav Pecen</i>)	56		
1.7 Metodika klinického výzkumu v onkologii (<i>Ladislav Pecen</i>)	63		
1.7.1 Klinické zkoušky	63		
1.7.2 Statistické pojmy	67		
1.7.3 Prognostické a prediktivní faktory	69		
1.7.4 Závěr	70		
1.8 Úvod k radioterapii (<i>Pavel Vítek</i>)	71		
1.8.1 Účel a postavení radioterapie	71		
1.8.2 Ozařované objemy	71		
1.8.3 Frakcionace dávek záření	72		
1.8.4 Techniky aplikace záření	72		
1.8.5 Orgány v riziku	73		
1.8.6 Nežádoucí efekty záření	74		
1.8.7 Kombinace s chemoterapií	74		
1.8.8 Nové přístupy k radioterapii	74		
1.9 Úloha PET v onkologii (<i>David Zogala</i>)	75		
1.9.1 Princip PET	75		
1.9.2 Hlavní témata PET v onkologii	77		
2 Klinická část – léčba dle diagnóz	81		
2.1 Karcinomy hlavy a krku (C00–14) a karcinom hrtanu (C32) (<i>Pavel Vítek</i>)	81		
2.1.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	81		
2.1.2 Rizikové faktory	90		
2.1.3 Prognostické faktory	90		
2.1.4 Klinické příznaky	90		
2.1.5 Diagnostický postup	91		
2.1.6 Léčebné postupy dle diagnóz	91		
2.1.7 Léčebné postupy – obecné poznámky	96		
2.1.8 Léčebná schémata	98		
2.1.9 Dispenzarizace	101		
2.2 Karcinom jícnu (C15) (<i>Milan Vošmik,</i> <i>Milada Zemanová, Pavel Vítek, Jan Novotný</i>)	107		
2.2.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	107		
2.2.2 Rizikové faktory	111		
2.2.3 Prognostické faktory	111		
2.2.4 Klinické příznaky	111		
2.2.5 Diagnostický postup	111		
2.2.6 Léčebný postup	112		
2.2.7 Léčebná schémata	114		
2.2.8 Dispenzarizace	117		
2.3 Karcinom žaludku (C16) (<i>Milan Vošmik,</i> <i>Jan Novotný</i>)	119		

2.3.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	119	2.7	Karcinom žlučníku a extrahepatálních žlučových cest (C23–24) (<i>Jan Novotný</i>)	180
2.3.2	Rizikové faktory	121	2.7.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	180
2.3.3	Hereditární aspekty	121	2.7.2	Rizikové faktory	183
2.3.4	Prognostické a prediktivní faktory	122	2.7.3	Prognostické a prediktivní faktory	184
2.3.5	Klinické příznaky	122	2.7.4	Klinické příznaky	184
2.3.6	Diagnostický postup	122	2.7.5	Diagnostický postup	184
2.3.7	Léčebný postup	123	2.7.6	Léčebný postup	185
2.3.8	Léčebná schémata	125	2.7.7	Léčebná schémata	188
2.3.9	Dispenzarizace	127	2.7.8	Dispenzarizace	190
2.4	Karcinom tračnicku, rektosigmatu a rekta (C18–20) (<i>Radim Němeček, Petr Pospíšil, Jan Novotný</i>)	129	2.8	Karcinom slinivky břišní (C25) (<i>Jan Novotný, Pavel Vitek</i>)	191
2.4.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	129	2.8.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	191
2.4.2	Rizikové faktory	132	2.8.2	Rizikové faktory	192
2.4.3	Hereditární aspekty	133	2.8.3	Hereditární aspekty	192
2.4.4	Prognostické faktory	134	2.8.4	Prognostické faktory	193
2.4.5	Klinické příznaky	134	2.8.5	Klinické příznaky	193
2.4.6	Diagnostický postup	135	2.8.6	Diagnostický postup	194
2.4.7	Léčebný postup pro karcinom tračnicku a rektosigmatu stadií I, II a III	135	2.8.7	Léčebný postup	194
2.4.8	Léčebný postup pro karcinom rekta, stadia I, II, III	141	2.8.8	Cystické léze pankreatu	200
2.4.9	Léčba metastatického karcinomu tračnicku, rektosigmatu a rekta (mCRC)	145	2.8.9	(Peri)ampulární karcinom	201
2.4.10	Léčebná schémata	154	2.8.10	Léčebná schémata	201
2.5	Karcinom anu (C21) (<i>Pavel Vitek, Jan Novotný</i>) ...	158	2.8.11	Dispenzarizace	205
2.5.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	158	2.9	Gastrointestinální stromální nádory (<i>Jan Novotný, Zdeněk Linke</i>)	207
2.5.2	Rizikové faktory	158	2.9.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	207
2.5.3	Prognostické faktory	160	2.9.2	Rizikové faktory	207
2.5.4	Klinické příznaky	160	2.9.3	Prognostické a prediktivní faktory	209
2.5.5	Diagnostický postup	160	2.9.4	Klinické příznaky	209
2.5.6	Léčebný postup	160	2.9.5	Diagnostický postup	210
2.5.7	Léčebná schémata	164	2.9.6	Léčebný postup	210
2.5.8	Dispenzarizace	165	2.9.7	Léčebná schémata	216
2.6	Hepatocelulární karcinom (C22) (<i>Soňa Fraňková, Pavel Taimr, Jan Novotný</i>)	167	2.9.8	Dispenzarizace	216
2.6.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	167	2.10	Neuroendokrinní nádory (<i>Pavel Vitek, Jan Novotný, Věra Krutílková</i>)	218
2.6.2	Rizikové faktory	169	2.10.1	Základní charakteristika a výskyt onemocnění	218
2.6.3	Prognostické faktory	169	2.10.2	Rizikové faktory	223
2.6.4	Klinické příznaky	169	2.10.3	Hereditární aspekty	223
2.6.5	Diagnostický postup	170	2.10.4	Prognostické faktory	225
2.6.6	Léčebný postup	171	2.10.5	Klinické příznaky	225
2.6.7	Léčebná schémata	176	2.10.6	Diagnostický postup	226
2.6.8	Dispenzarizace	178	2.10.7	Léčba lokalizovaných forem	227
			2.10.8	Léčba pokročilého onemocnění	229
			2.10.9	Léčba karcinoidní krize	233
			2.10.10	Léčebná schémata	233
			2.10.11	Dispenzarizace	234

2.11 Nemalobuněčný plicní karcinom (C34) (<i>Milada Zemanová, Petra Zemanová, Pavel Vitek, Jan Novotný</i>)	234	2.14.8 Léčebná schémata	282
2.11.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	234	2.14.9 Dispenzarizace	284
2.11.2 Rizikové faktory	236	2.15 Sarkomy kostí (C40–41) (<i>Dagmar Adámková Krákorová</i>)	286
2.11.3 Odvykání kouření	237	2.15.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	286
2.11.4 Screening karcinomu plic	237	2.15.2 Rizikové faktory	288
2.11.5 Klinické příznaky	238	2.15.3 Prognostické faktory	288
2.11.6 Diagnostický postup	238	2.15.4 Klinické příznaky	289
2.11.7 Typizace a prognostické faktory, prediktivní molekulární markery	241	2.15.5 Diagnostický postup	289
2.11.8 Léčebný postup	242	2.15.6 Léčba kostních sarkomů	289
2.11.9 Léčebná schémata	250	2.15.7 Systémová léčba – léčebná schémata ...	290
2.11.10 Radioterapie	250	2.15.8 Radioterapie	290
2.11.11 Dispenzarizace	257	2.15.9 Dispenzarizace	291
2.12 Malobuněčný plicní karcinom (C34) (<i>Milada Zemanová, Jan Novotný, Pavel Vitek</i>)	260	2.16 Melanom kůže, slizniční a okulární (C43) (<i>Jan Novotný, Monika Arenbergerová, Pavel Vitek</i>)	291
2.12.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	260	2.16.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	291
2.12.2 Rizikové faktory	260	2.16.2 Rizikové faktory	293
2.12.3 TNM klasifikace	261	2.16.3 Prognostické faktory	294
2.12.4 Prognostické faktory	261	2.16.4 Klinické příznaky	294
2.12.5 Klinické příznaky	261	2.16.5 Diagnostický postup	294
2.12.6 Diagnostický postup	261	2.16.6 Léčebný postup	295
2.12.7 Léčebný postup	261	2.16.7 Léčebná schémata	301
2.12.8 Léčebná schémata	264	2.16.8 Dispenzarizace	304
2.12.9 Radioterapie	264	2.16.9 Slizniční melanom	304
2.12.10 Dispenzarizace	266	2.16.10 Okulární melanom	304
2.13 Mezoteliom pleury (<i>Jan Novotný, Pavel Vitek</i>) ...	268	2.17 Karcinom prsu (C50) (<i>Jan Novotný, Pavel Vitek, David Pavlišta, Martina Zimovjanová</i>)	306
2.13.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	268	2.17.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	306
2.13.2 Rizikové faktory	268	2.17.2 Rizikové faktory	306
2.13.3 Prognostické faktory	270	2.17.3 Hereditární aspekty	309
2.13.4 Klinické příznaky	270	2.17.4 Prognostické faktory	310
2.13.5 Diagnostický postup	270	2.17.5 Klinické příznaky	313
2.13.6 Léčebný postup	272	2.17.6 Diagnostický postup	313
2.13.7 Léčebná schémata	273	2.17.7 Léčebný postup	314
2.13.8 Dispenzarizace	273	2.17.8 Léčebná schémata	332
2.14 Sarkomy měkkých tkání vyjma GIST (C38, 46–49) (<i>Dagmar Adámková Krákorová</i>) ...	275	2.17.9 Dispenzarizace	338
2.14.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	275	2.18 Karcinom děložního hrdla (C53) (<i>Richard Feranec, Pavel Vitek</i>)	342
2.14.2 Rizikové faktory	276	2.18.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	342
2.14.3 Prognostické faktory	276	2.18.2 Rizikové faktory	344
2.14.4 Klinické příznaky	277	2.18.3 Prognostické faktory	345
2.14.5 Diagnostický postup	277	2.18.4 Klinické příznaky	345
2.14.6 Léčebný postup	277	2.18.5 Diagnostický postup	345
2.14.7 Přehled strategií léčby STS	280	2.18.6 Léčebný postup	345
		2.18.7 Léčebná schémata	350
		2.18.8 Dispenzarizace	352

2.19 Zhoubné nádory děložního těla (C54)	
(Richard Feranec, Pavel Vitek)	352
KARCINOMY DĚLOŽNÍHO TĚLA	352
2.19.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	352
2.19.2 Histopatologická klasifikace (WHO) ...	355
2.19.3 Rizikové faktory	355
2.19.4 Prognostické faktory	355
2.19.5 Klinické příznaky	357
2.19.6 Diagnostický postup	357
2.19.7 Léčebný postup	357
2.19.8 Léčebná schémata	360
2.19.9 Dispenzarizace	361
SARKOMY DĚLOŽNÍHO TĚLA	362
2.19.10 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	362
2.19.11 Histopatologická klasifikace	
(WHO)	362
2.19.12 Leiomyosarkom těla dělohy	362
2.19.13 <i>Low-grade</i> endometriální	
stromální sarkom	364
2.19.14 <i>High-grade</i> endometriální	
stromální sarkom a nediferencovaný	
uterinní sarkom (UUS)	365
2.19.15 Adenosarkom dělohy	365
2.19.16 Dispenzarizace	366
2.20 Karcinom vaječníků, tuby a primární perito-	
neální karcinom (C56) (Pavel Vitek,	
Jan Novotný, Věra Krutílková)	367
2.20.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	367
2.20.2 Rizikové a protektivní faktory	368
2.20.3 Hereditární aspekty	369
2.20.4 Histopatologický staging	370
2.20.5 Prognostické faktory	372
2.20.6 Klinické příznaky	372
2.20.7 Diagnostický postup	372
2.20.8 Léčebný postup	373
2.20.9 Léčebná schémata	379
2.20.10 Dispenzarizace	379
2.21 Karcinom prostaty (C61) (Pavel Vitek,	
Tomáš Büchler, Jana Čejková)	384
2.21.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	384
2.21.2 Rizikové faktory	386
2.21.3 Screening	386
2.21.4 Prognostické faktory	387
2.21.5 Klinické příznaky	388
2.21.6 Diagnostický postup	388
2.21.7 Léčebný postup – lokalizované	
onemocnění	389
2.21.8 Léčebný postup – generalizované	
onemocnění	393
2.21.9 Léčebná schémata	397
2.21.10 Dispenzarizace	400
2.22 Nádory varlat (C62) (Tomáš Büchler,	
Jan Novotný)	405
2.22.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	405
2.22.2 Rizikové faktory	405
2.22.3 Prognostické faktory	407
2.22.4 Klinické příznaky	407
2.22.5 Diagnostický postup	407
2.22.6 Léčebný postup	408
2.22.7 Léčebná schémata	409
2.22.8 Dispenzarizace	411
2.23 Adenokarcinom ledvin (C64) (Tomáš Büchler,	
Jan Novotný)	413
2.23.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	413
2.23.2 Rizikové faktory	413
2.23.3 Hereditární aspekty	413
2.23.4 Prognostické faktory	415
2.23.5 Klinické příznaky	415
2.23.6 Diagnostický postup	417
2.23.7 Léčebný postup	417
2.23.8 Léčebná schémata	420
2.23.9 Dispenzarizace	421
2.24 Karcinom pánvičky ledvinné, močovodu	
a močového měchýře (C65–68) (Jan Novotný,	
Pavel Vitek)	423
2.24.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	423
2.24.2 Rizikové faktory	423
2.24.3 Prognostické faktory	425
2.24.4 Klinické příznaky	425
2.24.5 Diagnostický postup	425
2.24.6 Léčebný postup	426
2.24.7 Léčebná schémata	429
2.24.8 Dispenzarizace	432
2.25 Nádory CNS (C70–72) (Pavel Vitek)	434
2.25.1 Základní charakteristika a výskyt	
onemocnění	434
2.25.2 Rizikové faktory	436
2.25.3 Prognostické a prediktivní faktory	437
2.25.4 Klinické příznaky	437
2.25.5 Diagnostický postup	438
2.25.6 Léčebné postupy	438

2.25.7 Léčebná schémata	444	3.4.2 Základní charakteristika léčiv používaných v podpůrné léčbě kostních metastáz	482
2.25.8 Dispenzarizace	447	3.4.3 Klinické využití bisfosfonátů	482
2.26 Karcinomatóza peritonea (<i>Pavel Vítek, Jan Novotný</i>)	448	3.4.4 Zásady aplikace bisfosfonátů	487
2.26.1 Základní charakteristika a výskyt onemocnění	448	3.5 Febrilní neutropenie (<i>Jan Novotný, Pavel Vítek</i>) ..	489
2.26.2 Typy karcinomatózy peritonea	448	3.5.1 Prevence výskytu febrilní neutropenie ..	489
2.26.3 Klasifikace	450	3.5.2 Diagnostická vyšetření při epizodě febrilní neutropenie	492
2.26.4 Prognostické faktory	450	3.5.3 Vyhodnocení závažnosti epizody febrilní neutropenie	493
2.26.5 Diagnostický postup	451	3.5.4 Terapie epizody febrilní neutropenie	495
2.26.6 Léčebné postupy	452	3.5.5 Terapie opakovaného výskytu febrilní neutropenie	497
2.26.7 Léčebná schémata	456	3.6 Kožní toxicita molekulární cílené léčby a imunoterapie (<i>Monika Arenbergová, Veronika Veškrňová, Jan Novotný, Pavel Vítek</i>)	498
2.26.8 Dispenzarizace	456	3.6.1 EFGR inhibitory	499
3 Podpůrná léčba v onkologii	459	3.6.2 VEGF(R) inhibitory	501
3.1 Nevolnost a zvracení (<i>Jan Novotný</i>)	459	3.6.3 mTOR inhibitory	501
3.1.1 Chemoterapií a zářením indukovaná nevolnost a zvracení	459	3.6.4 BRAF inhibitory	501
3.1.2 Terapie nevolnosti a zvracení indukovaných opioidy	467	3.6.5 MEK inhibitory	501
3.1.3 Nevolnost a zvracení z jiných příčin	467	3.6.6 KIT a PDGFR inhibitory	502
3.2 Kardiotoxicita a kardiovaskulární nežádoucí účinky (<i>Petra Vysočanová, Jan Novotný</i>)	468	3.6.7 SMO inhibitory	502
3.2.1 Základní charakteristika problému	468	3.6.8 Inhibitory imunitních kontrolních bodů	502
3.2.2 Kardiotoxicita antracyklinů	470	3.7 Léčba nádorové bolesti (<i>Ondřej Sláma</i>)	503
3.2.3 Kardiotoxicita 5-fluorouracilu a kapecitabinu	471	3.7.1 Hodnocení bolesti	503
3.2.4 Kardiotoxicita paklitaxelu	471	3.7.2 Léčba nádorové bolesti	505
3.2.5 Kardiotoxicita cyklofosfamidu	472	3.8 Výživa u onkologicky nemocných (<i>Petra Holečková</i>)	515
3.2.6 Kardiotoxicita anti-HER2 léčiv	472	3.8.1 Úvod	515
3.2.7 Kardiotoxicita inhibitorů signální dráhy VEGF(R)	473	3.8.2 Energetické zdroje a jejich změny u onkologických pacientů	515
3.2.8 Kardiotoxicita dalších cílených léčiv	474	3.8.3 Příčiny malnutrice u onkologického pacienta	516
3.2.9 Kardiotoxicita inhibitorů aromatáz (IA) a tamoxifen u postmenopauzálních žen	474	3.8.4 Energetický výdej onkologicky nemocného organismu	517
3.2.10 Radioterapie	474	3.8.5 Ztráta svalové hmoty (sarkopenie)	517
3.3 Nefrotoxicita a urotoxicita (<i>Silvie Rajnochová Bloudíčková, Jan Novotný</i>)	475	3.8.6 Kachexie (nádorová podvýživa, nádorová malnutrice)	517
3.3.1 Nefrotoxicita cytostatik	475	3.8.7 Sledování stavu výživy	517
3.3.2 Nefrotoxicita cílené léčby	477	3.8.8 Nutriční intervence u onkologicky nemocných	519
3.3.3 Stanovení clearance kreatininu	480	3.8.9 Farmakoterapie v nutriční péči	520
3.3.4 Vzorce pro výpočet glomerulární filtrace	480	3.9 Anemie u onkologických pacientů (<i>Jarmila Kissová</i>)	522
3.3.5 Dávkování uroprotektivních látek	480	3.9.1 Klasifikace anemií	522
3.4 Léky modifikující kostní metabolismus (<i>Jan Novotný, Pavel Vítek</i>)	482	3.9.2 Léčba anemie	523
3.4.1 Problematika kostních metastáz	482		

3.10 Léčba nežádoucích účinků inhibitorů imunitních checkpointů (<i>Jan Novotný</i>)	525
3.10.1 Kožní toxicita	527
3.10.2 Gastrointestinální toxicita	527
3.10.3 Kardiální toxicita	528
3.10.4 Pneumotoxicita	529
3.10.5 Toxické projevy na endokrinní orgány	529
3.10.6 Renální toxicita	530
3.10.7 Revmatologické nežádoucí účinky	531
3.10.8 Neurotoxicita	531
3.11 Maligní ascites (<i>Jana Selucká</i>)	532
3.11.1 Etiopatogeneze	532
3.11.2 Klinický obraz	533
3.11.3 Diagnostika	533
3.11.4 Terapie maligního ascitu	534
3.12 Dávkování léků ve zvláštních klinických situacích (<i>Jan Novotný</i>)	536
3.12.1 Dávkování onkologických léčiv u obézních pacientů	536
3.12.2 Dávkování onkologických léčiv u pacientů po amputačních výkonech	536
Souhrn	539
Summary	541
Seznam zkratk	543
Rejstřík	553